

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 53.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245239786048/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Danskere og Nordmænd

at i Harald Blaatans Dage lod Man nok i Danmark Christus gjælde for Gud, men meende dog, de gamle Guder var de stærkeste*), eller hos Saxo, at endnu paa Sven Tveskiægs gamle Dage, da han omvendte sig og vilde overtale Sællandsfærene til det Samme, vilde de dog ikke give Slip paa Fædrene-Troen, sørend Hof-Præsten [Pope] med Jern-Byrd beviste Christendommens Ægthed**).

Hvad nu Forholdet til Sachserne angaaer, da er Krigene med dem En af de Strænge, der idelig slaaes paa i vore Old-Sagn, og Tve-Kampen, Uffe hin Spage bestod paa Eider-Holmen med Sachse-Kongens Søn og hans Stal-Broder, er En af Perlerne i dem. Henrik Fugle-Frønger er ogsaa aabenbar meent med Keiseren, [som] Sven Aagesøn fortæller, fik Lyst til Gorm den Gamles delige Dronning Thyre Dannehød, men blev kiønt narret, da Thyre holdt ham op med Snak, til hun fik Danne-Virke (Dannis-Volden)¹ færdig, og lod ham saa staae for den med en lang Næse***), og bliver Man end heraf ikke klogere paa Henriks Tog, saa seer Man dog, de Danske fandt dem selv for svage til at gaae Sachserne paa Klingen, og mindes om, hvor »Danmark, deiligst Vang og Vænge, lukt med Bølgen blaa«, har altid havt sit ømme Sted, det taalde ikke godt at røres paa. Danne-Virke, som de saakaldte Einars Aarbøger lader reise sig i Karl den Stores Tid, er derfor vist endnu ældre, men paa saadanne Giærder brydes immer Gån, der trænge til at lukkes, saa Dronning Thyre kan dertil godt have havt al sin Snildhed nødvendig.

Da nu Thyre Dannehød, efter alle Sagn, var en Christen Frue, der havde sin Nød med sin Hoshond, den gamle Hedning, ja, gjøres af Islænderne, for Kortheds Skyld, til Daatter af den Harald Klak, der for et hundrede Aar siden blev døbt i Mainis, saa er det ganske rimeligt, som Wittekind og Dittmer sige, at Gorms og hendes Søn Harald Blaatans vaklede mellem Hedenskab og Christendom, og da vaklende Folk staae aldrig fast, er Keiser Ottos Seier over ham aldeles i sin Orden. Adam af Bremen, som i det Ellefte Aarhundrede skrev Nordens Kirke-Historie og fik Endeel at vide af Knud den Stores Syster-Søn, Kong Sven Æstridsøn i Danmark,

*) Wittekiinds Sachse-Krønike 3die Bog.

***) Saxos Danmarks-Krønike 10de Bog.

****) Sven Aagesøns Udtog K. 3.

¹ 2. Udg. »(Dannevolden)«